

Túl sok vagy kevés a magyar építőipar teljesítménye?

Sok információt kapunk arról, hogy milyen mértékben növekszik az iparágunk, mégsem tudjuk megállapítani, hogy túl nagy vagy kicsi a magyar építési piac, hogy mi a sok és mi a kevés, beleilleszkedünk-e a nemzetközi trendbe vagy hol lógunk ki belőle.



Zsigmondi András
 ügyvezető, Forkid Kft., az MMK
 Építési Tagozata Elnökségének tagja

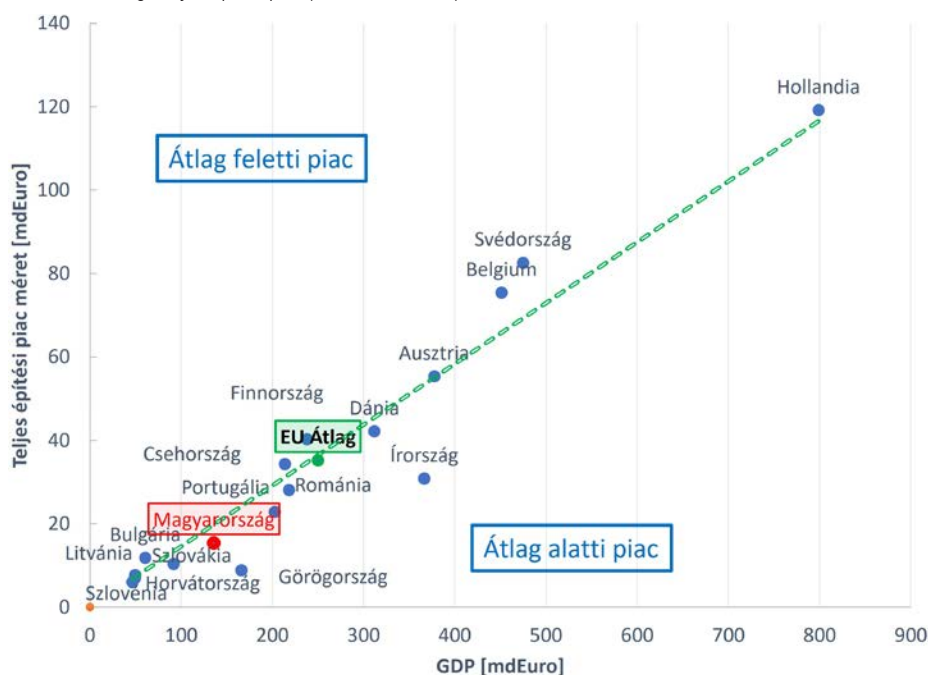
Tudjuk, hogy a német piac nagyobb, mint például a dán, de ez bruttó értéken semmit sem mond, valamiféle arányosítás segít az eligazodásban. Ha a piac méretét akarjuk érzékelni, akkor többféle viszonyítási pontot vehetünk figyelembe: az ország méretét, a lakosság számát, a fejlettségi szintet (GDP vagy GDP/fő), az egy főre eső termelékenységet stb. Az egyes országok építési piacának arányosítását az egyszerűbb áttekinthetőség érdekében a lakosságszámra, illetve az egy főre eső GDP-re vetítve végeztem el (az EUROSTAT és FIEC publikus 2020. évi adataira támaszkodva).

MI MENNYI?

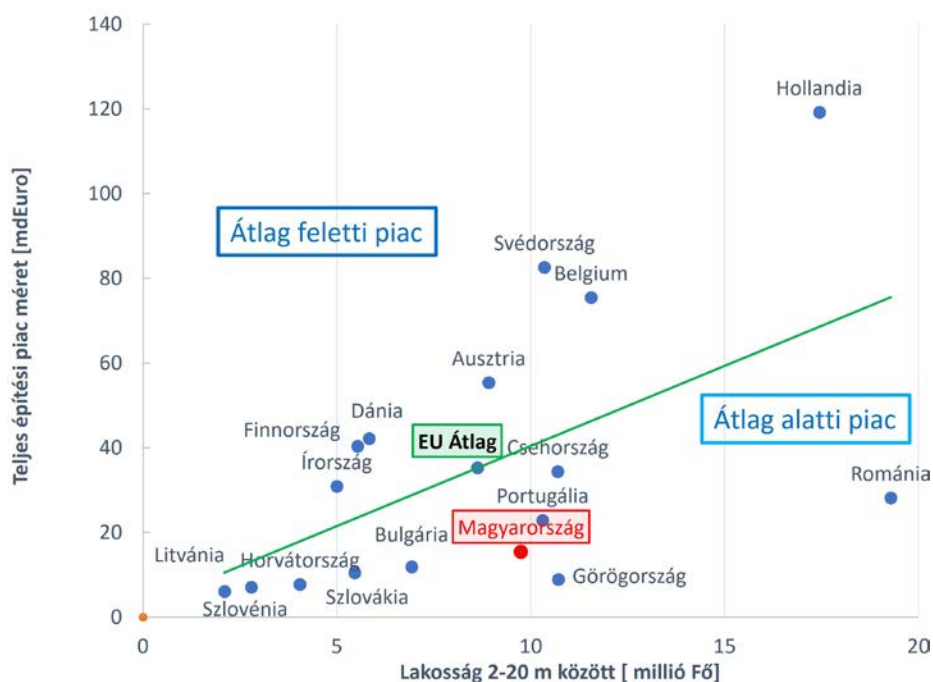
2021-ben az építőipar teljesítménye 5400 milliárd forint volt, ami minden eddigi teljesítést felülmúlt. Az elmúlt időszakban arra kerestem a választ, hogy ez a pénzületi csúcsteljesítmény önmagában sok vagy kevés munkát jelent-e egy Magyarország méretű ország számára. Összehasonlítva más európai országokkal vajon Magyarországon elértük a plafont vagy további fejlődés szükséges. A kérdés egyszerű, a válasz kissé bonyolultabb.

Az egy főre eső GDP vagy hozzáadott érték alapján az építőiparra költött összegekben jelentős eltérések vannak a kis és nagy országok között. Ha kivesszük az összehasonlításból a legnagyobbakat és legkisebbeket, akkor azt találjuk, hogy a 27 EU tagállamból 17-nek a lakosság száma 2–20 millió fő közé esik. A közepes méretű országok átlagos lakosságszáma

1. ábra. Lakosságarányos építési piac (Forrás: Forkid Kft.)



2. ábra. Lakosságarányos építési piac (Forrás: Forkid Kft.)





8,6 millió. Soha nem szerettem azokat az okfejtéseket, amelyek arra hivatkoznak, hogy mi kis ország vagyunk. Ez igaz világviszonylatban, de a hivatkozás mintha mindig azt üzenné, hogy „merjünk kicsik lenni”. Márpedig Európa részei vagyunk, és ez a kis vizsgálódás is rámutat, hogy hazánk egy átlagos méretű európai ország.

VIZSGÁLATI EREDMÉNYEK

Az egyik vizsgálatban összehasonlítottuk a közepes méretű országok GDP-jét és az építőipari termelés mértékét (1. ábra).

Megállapítható, hogy az országokban a GDP 12–15%-a az építőipari produktum.

Az uniós átlag 13,7%, a magyar mutató 11,3%. Bár a grafikonban alig látszó különbség nem jelentős, de mégis mintegy 800 milliárd forint éves termelést jelent.

Kicsit árnyaltabb képet mutat, ha a lakosság számához viszonyítjuk a termelést (2. ábra). Itt a zöld trendvonalról való távolság mutatja az átlagtól való eltérést. A különbség jobban érzékelhető és igazán ijesztő, ha a számokat is hozzá rendeljük.

KÖVETKEZTETÉSEK

A 2020. évi adatokból az látszik, hogy építőiparunk teljesítése – amit egyébként nem is könnyen tudunk megvalósítani – elmarad a hasonló országokétól. Szóval az alapkérdésre az egyszerű válasz: akárhogyan is kínlódunk a teljesítéssel, még nem értük el a plafont. Ha el akarnánk érni Ausztria teljesítményét, akkor a jelenlegi több mint háromszorosára, ha pedig az EU átlagát, akkor a jelenleg több mint kétszeresére kellene növekednie az építőipari termelésnek. Ausztria utolérése a következő 8 évben nem

reális cél, de megfelelő intézkedésekkel az uniós átlag még elérhető lehet. Ehhez a mai helyzethez képest jelentős fejlődésen kellene átesnie az építőiparnak, hiszen ez is évi 14–16%-os iparági növekedést jelent.

Ha fejlődést akarunk elérni, akkor a *hatékonyságot* kell növelni. Ez a leggyengébb láncszemünk. Az e területen való intézkedés majdnem fontosabb, mint a forrásteremtés a beruházásokra. Hiszen az összehasonlító országokban az építőipari aktivitás motorja nem az állami (értsd bele uniós) források, hanem a magántőke.

Az építőiparnak az elmúlt években nem volt gazdája. Most lett egy építőipari minisztérium. Több százezer szakmabelinek megszámlálhatatlan véleménye van arról, hogyan kéne azt megszervezni, melyik szervezet és beruházás hová tartozzon, és mindenki másképp szervezné meg. Én mégis úgy gondolom, hogy ebből is a pozitív elemet kell nekünk figyelni és segíteni, azt, hogy létezik egy olyan szervezet, ami a mi ágazatunkkal foglalkozik.